

2020-05-25

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2016/343

Kommunstyrelsen

Uppföljning av framkomligheten i Nacka för år 2019

Informationsärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott förslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Uppföljningen av kommunens strategi Framkomlighet i Nacka presenterar händelser och tillstånd i det regionala och kommunala trafiksystemet som under 2019 har påverkat Nackas resenärer, liksom restider för kollektivtrafik, bil och cykel. Även natur- och trafiknämnden har tagit del av uppföljningen.

Antalet påstigande kollektivtrafikresenärer i Nacka har ökat. Statistik visar att bussarnas kö- och körtider tydligt följer de ombyggnationer som pågått. Slussens ombyggnad påverkar fortfarande, men kötiderna mellan Vikdalsvägen och Henriksdal, samt mellan Londonviadukten och Slussen har minskat jämfört med förra året. För linje 471 och 410 har körtiderna förbättrats jämfört med 2018. Även cyklisterna påverkas om pågående ombyggnationer, även om fler ändå cyklar. Under 2019 har resandet med pendelbåtlinje 80 ökat kraftigt och restiderna ligger stabilt. Trots att allt fler reser med kollektivtrafiken, ökar bilinnehavet i kommunen. I uppföljningen av restiderna för bil visar statistik att restiderna ligger ungefär i nivå med de för 2018. Vissa sträckor har förbättrats p.g.a. färdigställda utbyggnader, medan andra försämrats p.g.a. pågående ombyggnationer. Särskilt har situationen förbättrats på väg 222, vilket kan förklaras av att byggnationen av tpl Kvarnholmen färdigställdes i juni 2019.

Framkomlighetsrapportens resultat visar på att kommunens ansvar att tillförsäkra en god framkomlighet för medborgarna har fortsatt öka, och kommer att vara allt viktigare under kommande år. Vidare är det viktigt att respektive projekt koordineras med varandra samt att externa aktörer, såsom Trafikverket, Trafikförvaltningen och räddningstjänsten, involveras och hålls informerade, liksom att god kommunikation tillhandahålls kommunens invånare.

Ärendet

Uppföljningen av restider och framkomligheten i Nacka och länet grundar sig i kommunens strategi Framkomlighet i Nacka som beskriver strategi och verktyg för att skapa en pålitlig och förutsägbar framkomlighet i trafiksystemet med prioritet för gående, cyklister och

kollektivtrafik. Verktögen kan kategoriseras under rubrikerna styra, kommunicera, trimma, bygga, samordna samt externa faktorer/externa aktörer. Strategin antogs av kommunfullmäktige i september 2016. I samband med antagandet av framkomlighetsstrategin uppdrog kommunstyrelsen att komplettera uppföljningen av strategin med en årlig redovisning av dels faktisk restid till viktiga målpunkter, dels de åtgärder som Nacka önskar att andra aktörer vidtar vid varje givet tillfälle för att öka framkomligheten för Nackaborna. En första rapport för att ta fram startmätningar och peka ut sträckor togs fram under 2017 och nu har en fjärde uppföljningsrapport sammanställts. Även natur- och trafiknämnden har tagit del av uppföljningen.

Nacka kommun är fortfarande beroende av vad som händer i det regionala trafiksystemet för att kommunens egna trafikanter ska komma fram. Södra länken utgör en flaskhals, liksom Slussen, Henriksdal och Stadsgårdsleden. Lättnader efter Norra länkens färdigställande och införande av förändrad trängselskatt har påverkat, men för 2019 noteras en ökning i både antal stängningar samt antal stängningsminuter i Södra länken jämfört med förra året. Inga större trafikökningar har förekommit, varför ökningen antas bero på fler händelser (olyckor eller tillbud) och en bättre riskbedömning av vägtrafikledarna på Trafik Stockholm. Trakfikhängderna minskar något i flera av punkterna i det regionala trafiksystemet, vilket särskiljer sig från tidigare år.

Nackas resenärer har även under 2019 påverkats av projekt inom kommunens gränser. Projekt Nya gatan med påverkan på Vikdalsvägen och Värmdövägen, liksom FUT:s förberedande arbeten med påverkan på Värmdövägen i Sickla. Även stor påverkan har skett i Orminge och Älta. Tillkomsten av trafikplats Kvarnholmen har också stöpt om resandet i centrala Nacka där de tidigare svåra läget med kösvansar ut på väg 222 från rampen upp i trafikplats Nacka numera är borta. Under kommande år kommer projekt i kommunen att fortsatt medföra stor påverkan på trafiksystemet i kommunen.

Ett urval av rutter för buss och pendelbåt i Nacka har gjorts för uppföljning av restider. Antal påstigande kollektivtrafikresenärer i Nacka har ökat och statistik visar att bussarnas kö- och körtider tydligt följer de ombyggnationer som pågått. Slussen är fortfarande det mest märkbara, men även Värmdövägens, Oxelvägens, Almvägens samt Ormingeringens trafikarbeten har haft effekt på bussarnas framkomlighet. Ombyggnationen av Henriksdals trafikplats har dock haft positiva effekter för bussarna när den nu står färdig. Tidigare kötid för busstrafiken mellan Vikdalsvägen och Henriksdal, samt mellan Londonviadukten och Slussen har minskat jämfört med förra året. Detta kan bero på trimningar med omläggning av trafik till Medborgarplatsen, färdigställande av hållplats Henriksdal samt åtgärder i och till Slussenterminalen. För linje 471 och 410 har körtiderna förbättrats jämfört med 2018, medan kötiden för linje 801, Gullmarsplan – Älta gård, har ökat under 2019 jämfört med tidigare år. Anledningen är troligt de ombyggnationer som pågått i Älta där det stundtals har varit trångt att möta buss mot buss. Under 2019 har båtlinje 80 trafikerats av 6 fartyg på vardagar och 5 på helger. Linjen är populär och resandet har ökat ständigt sedan start. I februari till april ökade resandet markant, och februari sticker ut med 61 % ökning jämfört med 2018. Även under sommarmånaderna är har linjen fortsatt störst antal påstigande.

Restidsvariationen för båtresor är mycket liten, utan direkta avvikelser eller störningar, vilket gör det till ett pålitligt resval framkomlighetsmässigt.

Trots att allt fler reser med kollektivtrafiken, ökar bilinnehavet i Nacka kommun. Det blir totalt sett fler bilar vilket är kopplat till den ökande folkmängden, men också fler per invånare. Det är det ökade antalet förmånsbilar som ger avtryck i denna statistik. Dock har kommunen en högre andel elbilar än föregående år, vilket är positivt ur klimathänseende.

Restiderna för 2019 med bil ligger i paritet med de för 2018 och för utvalda rutter har bilister liksom bussarna påverkats både av de förbättringar och tillfälliga försämringar för framkomligheten som skett. Färdigställandet av tpl Kvarnholmen och tpl Henriksdal har haft positiva effekter för rutter via väg 222 och Stadsgårdsleden in till city, medan det gått aningen långsammare i Södra länken. I Södra länken har också ett visst ökat trafikflöde noterats där trafiken i riktning mot Nacka ökar, med den ligger nästan still i riktning från Nacka. Antalet stängningar och antal stängningstimmar blir fler, liksom antalet incidenter och olyckor.

Sammanfattningsvis får det ökade trycket på trafiksystemet (om än svagare under 2019) och påverkan från pågående ombyggnationer och vägarbeten konsekvenser för trafiken till och från Nacka. Detta påverkar kollektivtrafiken likväl som bil- och cykeltrafiken, men ännu inte båtresandet.

Framkomlighetsrapportens resultat visar att kommunens ansvar för att tillförsäkra en god framkomlighet för medborgarna har fortsatt ökat, och kommer att vara viktigt under kommande år. Ett steg på vägen är att fortsätta implementeringen av arbetssätt kring trafikföringsprinciper under byggtid som togs fram under 2018. Principerna är utformade för att gynna kapacitetsstarka färdmedel och få med framkomlighetsperspektivet i ett tidigt skede inom varje stadsutvecklingsprojekt. Vidare är det viktigt att respektive projekt koordineras med varandra samt att externa aktörer, såsom Trafikverket, Trafikförvaltningen och räddningstjänsten, involveras och hålls informerade, liksom att god kommunikation tillhandahålls kommunens invånare.

Ekonomiska konsekvenser

Uppföljningen av framkomlighetsstrategin ger inga omedelbara ekonomiska konsekvenser. Allt eftersom byggandet inom kommunen fortskrider ökar behovet av att se hur framkomligheten påverkas. Mer ekonomiska medel kan komma att behövas för exempelvis kapacitetsstudier och utredningar. Merparten av kostnaderna förväntas ingå i stadsbyggnadsprojekten, men delar kommer att ingå i kommunens roll som huvudman för det egna vägnätet.

Konsekvenser för barn

Uppföljningen av framkomlighetsstrategin medför i sig inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Uppföljning restider i Nacka 2019

Martin Hubertson Merbom
Tf enhetschef
Trafikenheten

Ebba Larsson
Trafikplanerare
Trafikenheten

Emmatora Alfin
Trafikplanerare
Trafikenheten